

Sjunde roten, tomt 81

Kvarteret Gästgivaren

Nittonde roten 1637–57v

Sillgatans norra sida öster om

Tionde roten 1657 h–70

Östra hamnen- 7.79, 7.80 & 7.81: Sillgatan 44

Nils Sörensson 1649

Kan vara densamme som

Nils sågare 1650–63

Gustavi tomtöreslängd: Nils sågares änka 1670

Den 23.8.1669 uppbjöds Gro Jonsdotters gård såld till

Torbjörn Jonsson (Lang)

1669–81 M1676: 1 tomt Gustavi tomtöresl 1669–81

Nämns först hos Mattis Jörensson Finne.

Enligt beslut av magistraten den 27.6.1691 värderades Torbjörn Jonsson Langs gård av *Olof Andersson Ahlroth*, *snickaremästare Hans Jonsson och handelsmannen Sven Larsson* till 90 rdr courant.

Hushyra fanns att hämta av en *artillerist Georg Spore* och av *Agneta Simonsdotter*. Sonen *Jonas Torbjörnsson Edgren* hade försträckt pengar. Övriga barn var *Sven och Helge Torbjörnsöner* och *Maria Torbjörnsdotter*. Modern hette *Brigitta Helgesdotter*. En avlidna dotter *Ingeborg Torbjörnsdotter* hade varit gift med *Erik Gustafsson*. Enligt ett avtal 16.3.1692 mellan Erik Gustafsson och Torbjörn Langs barn avstod de ömsesidigt från arvskrav.

Enligt bouppteckningen 1698:290 försåldes gården till

Johan Pettersson målare

som den 15.11.1690 erhållit löfte om företrädesrättighet att lösa gården på Sillgatan mot att han betalade kreditorerna bl.a. *Brynte Andersson Spelman och Bengt i Tingstad*. Johan Pettersson målare lagbjöd den 9.7.1691 hus och gård belägen på Sillgatan mellan *Brynte Spelman* å västra och *Olof Timmermans* gård å östra sidan som han tillhandlat sig av Torbjörn Langs barn för 100 rdr. Johan Pettersson målare var måg till *Hans Andersson Skotte* och hans hustru *Brita Andersdotter* och sväger till en *Olof Andersson*, som pantsatte hus på Konungsgatan 15.12.1700.

Johan Petterssons tomt värderades 1715 till hela 200 d smt, huset till 1 000 d smt (bland de fem dyraste i roten och lösöressumman hela 800 d smt. 1717 betalade han och hustrun *Margareta Hans* (el. *Johans*-)dotter 12 d smt var i kontribution.

Ett stolrum i domkyrkan ”södra sidan bak dörren” övertogs 15.7.1709 av Senior Johan Petterssons dotter *Britta Jansdotter* efter hennes sal *mormoder Brita Assmundsdotter*, ärvdes sedan 16.9.1718 av modern Johan Petterssons hustru Margareta Johansdotter och övertogs följande år av *Nils Persson saltmätarens hustru Maria*. I 1730 års tomtöreslängd kallas Johan Pettersson handelsman. Hans änka omtalas som ägare 1732.

Hovrättskommissarie Anders Wahlstedt

hade tillträtt gården 1734. Han och hans första hustru Ingrid Beata Pihl hade erhållit gården i bröllopsgåva av hennes föräldrar *murmästare Anders Pihl* (bou 23.11.1753) och *Ingeborg Grundell*, död 25.4.1758, eftersom dessas övriga barn fått lika stora gåvor.

1734 bodde hos Wahlstedts åldermannen *Ambjörn Lindquist*, som 1735 betecknas som ”av sig kommen”.

När kommissarie Anders Wahlstedt 1744 sökte tjänst som kämnär i Göteborg berättade han att han ”efter mitt i nåder förtjänta mått och vid Scholor och Academier inhämtad förfarenhet och wetterskaper både wid Kongl Maj:ts och Rikets höglofl. Hofrätt efter förordnande uppe i Riket och häraderna och Landsorterne och jämwähl bland detta förnäma och högtärade Borgerskapet nu efter första ankomsten under tio runda år, både uti publique och privat måhl, samt hwar och en som mig anlitat uti advocaturen som min egentliga syssla varit, med allo flit sökt troligen att betiena.” – Wahlstedt fick Jöns N Holsts röst och visade *Germund Cederhielms betyg*, daterat Jönköping 17.10.1735 och 25.11.1739.

Vid bouppteckningen efter Inger Beata Pihl den 4.2.1749 ägde Anders Wahlstedt två tomter på Sillgatan, 2 000 d smt m.m. Åren 1734–40 var han fiskal i Handelsgillet (Berg II:11–12, 119), 1749 sökte han en ledig rådmanstjänst i litterata klassen efter borgmästare Busck (EIIB:57, 17.10.1749) och försökte igen 1755, när en rådmanstjänst blev ledig efter avlidne rådman Olbers (EIIB:83, 23.12.1755). Vid sistnämnda tillfälle hänvisade han till att han snart fyllde 60 år och hade tjänat staden i 22 år och därunder förvaltat kämnärssysslan i tolv år och skiftesvis med sina medbröder biträtt sjötulls- och accisrätterna som domare utom mångfaldiga andra, dels efter Höglofl. Hofrättens uppå Hans Kungl. Maj:ts allernådigste befallning genom förordnande, dels efter Konungens befallningshavandes anmodan, gjorda förrättningar–1760 blev Anders Wahlstedt preses i kämnärrätten.

Efter första hustruns död gifte Anders Wahlstedt om sig med dennas systerdotter Catharina Sofia Leiditz. Äktenskapet blev inte lyckligt – åtminstone ansåg icke Catharina Sofia det. Hon skrev på tyska 1756, att hon på grund av sin makes kommissarie Wahlstedts tyranniska uppförande måste ta sin tillflykt till sin mor och syster pastorskan (*Juliana Leiditz*, död 1798 gift *Christian Adolph Hempe*, pastor i *Christine* 1755, död 1771).

1759 skrev Anders Wahlstedt till magistraten och klagade över förfång och intrång den närliggande hamnägaren gjorde honom genom överbyggande på den på västra sidan av hans gård i Masthugget tillhöriga hamnen.

Enligt Kållands häradsrätts ting den 6.3.1754 hade kämnären i Göteborg Anders Wahlstedt utverkat stämning på förmyndarna för hans avlidne svåger komminister Lars Ahlings efterlämnade omyndiga barn nämndemännen Bryngel. Lars Månsson i Kvänum, Bryngel Andersson i Råda och Sven Nilsson i Åsaka. Han begärde att utfå sin fordran hos sin *moder kyrkoherdeänkan Christina Detterberg* och hennes syster *kaplansänkan Falk* och hänvisade till moderns testamente

av den 16.10.1739 och 19.3.1745 (EIIb:125, 12.3.1768, se också lagmansrätten i Skaraborg 13.9.1742).

Sommaren 1769 (se EIIb:135) klagade *Eleonora Wahlstedt* över att hennes fader givit henne ”det obehagliga och oväntade svaret”, att hon redan skulle ha uppburit, vad hon ärvt och att hon därför ej hade något hos honom att vänta. Hon hade med faderns bifall ingått äktenskapsförbund med *adjunkten vid tyska församlingen Birger Lundberg* och skulle med det första genom vigsel fullborda äktenskapet och behövde därför pengar (Birger Lundberg var född i Valinge 1.4.1638, son till en borgare i Varberg och prästvigd 1769. Han blev komminister i Lundby och Tuve 1777, död 17.11.1809.) Birger Lundberg var nu hemkommen från Greifswald. Hon berättade sig ha ärvt följande personer: sin moder Ingrid Beata Wahlstedt, sin broder *Anders Gabriel Wahlstedt*, morfadern murmästare Anders Pihl och mormodern Ingeborg Pihl: sammanlagda arvesumman var 4 000 d smt. Enligt fadern Anders Wahlstedt hade på de ungas föranstaltande redan anskaffats nya kläder, husgeråd, möbler som säng, stolar och bord med behörig målning. Han hade vidare lovat förskjuta 100 d smt till vigseln. Nu hade Eleonora rest bort till ett herrskap och Lundberg hade tagit avsked ur hans hus. Mer pengar vore inte klokt att ge dem före vigseln. Eleonora Wahlstedt ansåg, att det vore orimligt, att hon en 26 års flicka, som var ställd under förmyndare, hade hunnit förslösa en så anseelig summa som 4 000 d smt. Fadern hade själv varit förmyndare. Därför vände hon sig till magistraten och begärde en överförmyndare. Herr preses Wahlstedt borde i hennes närmaste skyldemäns närvaro lämna en förmyndarräkning, Dessa skyldemän var följande: *kyrkoherden i Falkenberg Olof Pihl* (blev sinnessjuk, död 1786) (*svågern*) *krigsfiskalen Bergström*, *karduansmakaremästare herr Erik Wester* (se 10.9, gift 1) med Eleonora Wahlstedts moster *Anna Katarina Pihl*, död 1748) och *kämmären (Jacob Gabriel) Cederbourg*. Magistraten fick slita ytterligare familjetvister i den Wahlstedtska familjen (EIIb:138, 9.12.1769).

Catharina Wahlstedt (eller ”die Leibitzer”) som ”i hela sitt liv sökt frid och enighet med alla människor” hade icke något att invända mot den förening, som slutits mellan hennes man Anders Wahlstedt och deras måg krigsfiskalen Lars Bergström. Det enda hon invände mot var att Bergström hade begärt och av Wahlstedt erhållit löfte om att få hennes ”fessingsring”, som hon i arton års tid hade burit på sin hand. Hon ville behålla den mot det värde, som den var upptagen i 1749 års inventarium.

Kämmärspreses Anders Wahlstedt avled den 8.8.1770. Hans tjänst söktes av *Christopher Cedergren*, som hade tjänat som auditör vid Garnisonsregementet i 21 års tid, *Jonas Th Engeström*, *Jacob Gabriel Cederbourg*, *C W Walke*, som lämnade en lång meritlista och *C W Lange*.

Wahlstedts änka Catharina omtalades sitta med fem omyndiga barn. Wahlstedt hade året förut överenskommit med nu avlidne *bokhandlaren Lange* om att till dennes son vice borgmästaren C W Lange avstå sin presidiepost. ”emot villkor dem han ansåg sig vara sig och de sina fördelaktiga” (EIIb:114, 8.11.1770)

Bouppteckningen efter Wahlstedt ägde rum 8.4.1771. Han lämnade icke mer efter sig än att stadens äldste såg sig nödsakade att lämna änkan tillsammans med hennes fem omyndiga barn ett engångsunderstöd ur stadens överskottsmedel på 500 d smt på grund av hennes ”torftiga tillstånd” (EIIb:146, 27.9.1771). Enligt konkurshandlingarna 3.1.1772 skulle Wahlstedt ha efterlämnat hus och gård på Vallgatan, värt 1 404 d smt men detta framgår ej i längderna. Tomtöreslängderna 1770 upptar kämnärspresidenten Wahlstedt som ägare av denna gård på Sillgatan varför uppgiften om att han ägde gård vid Vallgatan kanske var en felläsning.

I första äktenskapet hade Anders Wahlstedt döttrarna *Anna Christina*, gift med krigsfiskalen Anders Lars Bergström, *Ulrica Helena Eleonora*, gift med magister Birger Lundberg, Med andra hustrun hade han dottern *Jacobina Margareta*, 20 år, sonen *studenten Johan Peter*, som studerade i Greifswald. sonen *Johan Wilhelm Wahlstedt* 11 år gammal. dottern *Lovisa Catarina* 8 år och sonen *Magnus Gabriel Wahlstedt* 7 år gammal. Med anledning av dessa uppgifter kan man fråga sig vem den *landskanslist Anders Wahlstedt* var, som 1786–90 ägde 1.54.

Väster om snörmakare Johan Christian Schliebes hus låg 22.5.1775 fortifikationsssergeanten Hillbergs och snickaren Bengt Carlbergs hus: snickaren ägde halva gården

1785–86 delade snickaren Bengt Carlberg sin förut ägda gårdshalva med skomakaren Sven Kälén och gården får 1787 numret 7.81

1787–90 ägde snickaren Bengt Carlberg gården ensam liksom hans änka gör 1800–1807.

Senare uppbud av 7.81

Se 7.79 och 7.80.